

# Szilveszter

## A televízióban

Kojak hadnagy gondterhelten vakargatta tojáshéj sikságú kobakját. Asztalán a tévé szilveszteri műsorának közvélemény-kutatására beérkezett első válaszok. Gondban volt. Délután 2-re jelenítenie kellett főnökének a vélemények összegzését, ám a reprezentatív mintavétel 317 gondosan kiválogatott alanya úgy tűnik, a népgazdasági feladatok megoldásával kezdte az új esztendőt, mert már délre járt, de levél alig érkezett. Pedig ha ez a munkája kudarcba fullad, oda a nagy lehetőség, nem alkalmazzák a magyar televízió-nál. Megigazította gondosan megkötött ragyogó nyakkendőjét, s belemélyedt az alkalmi kritikákba.

**M. S. osztályvezető:** Végre! Végre a tévé leszámolt az álscseméremmel. Úgy látszik, beérett a termés, meghozta első gyümölcsét, jól előkészített talajba hullt a szexuális felvilágosítás két kézzel szórt magja. Ez igen, ez bátorság, ez felülemelkedettség! A nagy nyilvánosság előtt — nyugati partnereinkhez képest jókora fáziskésszel ugyan — kameraközelbe merünk engedni jó alakú, szép nőket, mezítele-nül. Már a délutáni Szuper-bola fölésgázta érdeklődése-met — természetesen kizárólag esztétikai szempontból —, s nem csalódtam A háromhölgyben sem. Hogy mit tennék egy ilyen csomaggal? Kivinném Domaszékra, van ott egy vityillóm, ugye...

**D. K. programozó matematika-s:** Az egész egy nagy sületlenség. A tévé szilveszteri műsora csak a kritikuskoknak való. Büntetésből. Hogy most

mégis tévét néztem? Nem jól programoztam, ha ha, ha... Viszont a Zene, zene, zene szilveszteri különkiadása tetszett, különösen a pop-muzsikát éneklő operaénekeseket élveztem. Jó volt még a fiatal színészek régi mozislagereket felelevenítő összeállítás.

**A. I.-né, házfelügyelő:** Nem tudom miért kell ilyen magasaróttú humort csinálni szilveszterkor. Aztán aki nem érti — mert nincsen tehetsége meg iskolája — aztat kinevetik és kigúnyolják. Kár, hogy a magyarnótá énekesek nem magyarnótát énekeltek. Biztos, csak úgy engedték őket szerepelni, ha ők is hülyéskednek. Viszont a Márkus nagyon aranyos volt, mint Bóni. Még hasonlított is rá. No, de az a sok pucér-ság, kérem!

**S. I. vadász:** Ez valami borzasztó. A televízió szilveszteri műsora minden évben gyengébb. Pedig azt tartjuk, hogy a magyar népnek van humora. De hol rejtgetik kérem, hol? Egy biztos, jövőre a vadásztársasággal szilvesztereznek és megszerkeszt néhány kilóvesi engedélyt.

**Özv. N. K.-né nyugdíjas:** Azt a drága Antal Imrét miért nem szerepeltetik a szilveszteri műsorban? Mostanában olyan ritkán lehet látni azt a kedves fiút. Pedig ha valaki, én minden műsort megnézek. A Mindenki iskoláját, a Röpülj pávát, de Antal Imre sehol. Azt hallottam a múltkor a lépcsőházban...

**P. K. seprűgyári munkás:** Visszaadtuk a szomszédoknak a tavalyi kölcsönt. Tán-

coltunk, ahogy csak bírtunk. Persze a tévé is be volt kapcsolva. Hogy mi tetszett? Hát az öreg haldokló, aki emlékművet akart állíttatni magának. Abban sok igazság volt. Na, meg a rendőrs, én is majdnem így jártam a múltkor. Jövök a Moszkviccsal, megállít egy zsaru...

**B. J.-né gépíró:** Olyan volt, mint egy szilveszteri műsor. Ilyen is, meg olyan is. Nem kívánhatunk humoristáinktól többet, mint ami kitelik tőlük. Jó volt Gál-völgyi és az operettfórum-ban nagyon aranyos volt Pálffy József. Elegáns, kedves, és ami fő, bátor.

**Dr. H. G. fogorvos:** Hofi, Hofi. Szerintem az egész szilveszteri műsort Hofira kellene építeni. A többi smafu. Tudják, mit kéne egyszer kipróbálni? Szilveszter este Wagner operát adni, vagy eljátszani a Kalevalát. Megszakadnának a röhögéstől.

**T. L. újságíró:** Végre a tévé szilveszteri műsora nem nemzeti ügy. Nem változik tőle a szocializmus útja, nem függ tőle életszínvonal-politikánk, nem befolyásolja gazdasági eredményeinket. A szilveszter-est egy a három-százvalahányból. Akinek nem tetszik? Kapcsolja be a rádiót, töltson egy pohár pezsgőt, csókolja meg a feleségét, (szerelmét, szomszédját, munkatársát, gyereket, kutyáját, macskáját, ...)

...Kojak bosszúsán dobta le a paksamétát, nem lett okosabb. Már tudta, pályafutását ott folytatja, ahol abba hagyta.

Tandi Lajos

## A rádióban

Egyeszer baráti társaságban a rádió szilveszteri műsorát dicsérve, ezt a szkeptikus választ kaptam: igen, bizonyára jó a rádió — kár, hogy a kutya se hallgatja. Ha — akár a munda védelme céljából is — vitatkoznak a fenti megállapítással, akkor sem nehéz belátni: a nagy össznépi óvábúsztatón bizony jó néhány éve szinte eltűnt az üvegek, szendvicsek mellett a „beszélő doboz” figyelő szilveszter-zók képe. Fialatloknál a mag-nós-lemezjátszós bulik, mindenki másnál a mindenható televízió konkurrenciája azorította erősen háttérbe a rádiós BÜEK-műsorokat.

Mi volna hát várható ilyen, számára egyértelműen hátrányos helyzetben a rádiótól? Afféle „mindent bele, veszténivalónk nincs”-alapon igyekezzenek tartani saját színvonalukat, december atolsó éjszakáján is. Hogy mégsem így történik, azon inkább csodálkozní lehet, mint keseregni. Az a kabaré-színház, mely immár évről évre minden hónap első hét-főjén néha hihetetlen megújulási képességgel egészen elsőrangú esteket szerzett a hallgatóknak — ezúttal kifejezetten fáradtnak tűnt. Kicsit olyan, mint a formán átvüli futballkapus, aki ugyan becsületből utánavetődik a lövéseknek, de a labda vagy bevánszorog a hasa alatt, vagy messze elpattan tőle.

Már az előjáték, a Kaciny Szinpad szatirikus szilveszteri melléklete, a Karossz előérzeteket keltett. Átfogó koncepció nélkül, in-nen-onnan kerültek egymás mellé fölöttébb vegyes színvonalú írások, s Fekete Sándor bevezető és összekötő szövege a tőle megszokott okos, vitriolos szellemesség

ellenére sem tudta egységes egészzé formálni a jobb sorsra érdemes összeállítást.

A főműsor örökzöld témá-val, a futballal indult. (Elő-ítélet ugyan, de kicsit már ez is gyanús volt.) S mivel válogatottunk tizenkét év után bejutott a világajnokság 16-os döntőjébe, a korábbi évek széles skálájú gúnyolódásdömpingje átcsapott az ellenkezőjébe: a lo-jalitás engedékenységébe. Rehabilitálni kell a sokat ki-figurázott focistákat, de ki hitte volna, hogy ez a gyer-mekded elképzelés egy egész szilveszteri rádióműsor apro-pójaként szerepel?

Mert ez történt. A szakmók megvédtek a magyar kor-mányt, az iskolát, a televí-ziót, a színházat és a saját is. (Utóbbit külön köszön-jük, kár, hogy bármennyire szeretnénk, nem viszonzhatjuk: most nem lehet a magyar rádiót megvédeni.) Az egyetemes rehabilitáció közben persze jutott a diva-tos témákból ide is, oda is, ami éppen kellett. Bizony gyakran rendkívül erőltet-tén, néha még egészen alpári, otromba szellemeskedéssel is. Bioritmus, nem dolgozik — a — magyar, és Törö-csikkel, az új futballcsillag-gal bemagoltatott szép, lel-kesítő „válaszok” —, hogy újra visszakanyarodjunk a focihoz. Az a két-három va-lóban eredeti, szellemes el-képzelés és hatásos tolmá-csolás — Bárdi György ma-gyar-magyar tárgyalásai, vagy Szilágyi György 1001-es Hanyas vagy? — monológja, nem tudtak foci sz nyelven szólni „időnkénti felvillanás-soknál” többnek mutatkozni. Persze azt is bizonyítva, hogy távolról sem kell te-metni a magyar rádiót, még szilveszter után sem. („Sok-kal több van ebben a csa-patban.”)

## Az idén

# Közel 4 ezer pedagógus végez

A pedagógusképző intézmények nappali tagozatán — a társadalmi ösztöndíjasok és a külföldi hallgatók nélkül — 3800 pedagógus végez 1978-ban. A budapesti, a debreceni és a szegedi tudományegyetemen összesen 560 középiskolai tanár fejezi be tanulmányait.

A három természettudományi kar 368 középiskolai tanárt bocsát ki.

A tanárképző főiskolákon is a matematika-fizika párosítás a legnépszerűbb. Itt 142-en fejezik be a tanulmányukat. Hazánk 5 tanárképző főiskoláján különben 1154-en végeznek az 1977–78-as tanévben. A tanítóképző főiskolákon 764-en kezdik meg január végén utolsó félévüket.

Várhatóan tovább mér-

séklődik az óvónőhiány: az óvónőképző intézetekben 466-an, az óvónői szakközépiskolai osztályokon 1296-an fejezik be tanulmányaikat. A testnevelési főiskola 81 testnevelő tanárt bocsát ki, a gyógypedagógiai tanárképző főiskolán 65 gyógypedagógus végez.

## Kinevezések

A Minisztertanács Knopp Andrást oktatási miniszter-helyettesé nevezte ki.

A kormány Nagy Miklóst, a Kulturális Kapcsolatok Intézetének elnökhelyettesét — más munkakörbe történő áthelyezésére tekintettel, érdemeinek elismerése mellett — e tisztségéből felmentette, s egyidejűleg Meruk Vilmost, a Kulturális Kapcsolatok Intézetének elnökhelyettesévé kinevezte.

## Környezetvédelem

Szentes déli városrészében, az úgynevezett Berek-háton a lakosság, de az ot-tani intézmények képviselői is többször szóvá tették és kifogásolták a közútépítő vállalat légszennyező hatá-sát. Arról van szó, hogy az itteni aszfaltkeverő üzem

tavaszi megindítását egy-bekötik a környezetvédelmi berendezés felszerelésével. Úgynevezett nedves porle-választót építenek a kiömlő füst útjába, és ezzel jelen-tős mértékben lecsökkentik a légszennyeződést.

## Közművelődés Mórhalmon

A községpolitika szerves részének tekintik a mórhal-mi tanács vezetői, dolgozói a közművelődést. Ezt tükrö-zik az állandó, testületi ülés-eken is megnyilvánuló fi-gyelem, amellyel a kulturá-lódásban szerepet játszó in-tézmények működését kísé-rik. Az Erkel Ferenc Műve-lődési Ház ugyanis nem az egyetlen, mely feladatául jelölte meg a mórhalmaiak szellemi gyarapodásának írá-nyítását. A könyvtár, az ál-talános iskola pedagógusai, a társadalmi szervezetek akti-vistái, s a szövetkezetek is részt vállaltak a középtávú közművelődési tervek megva-lósításában, s hogy milyen sikerrel, arra keresett vá-laszt nemrégiben a végre-hajtott bizottság mellett mű-ködő művelődési bizottság.

Hagyományos keretek kö-zött, újjáalakult társadalmi vezetőség közreműködésével ad helyet a művelődési ház a nők és a magnósok klub-jának, a szocialista brigádok közösségeinek és az agrár-klubnak, a népdalkörnek, ci-terazenekarnak, a filmesek-nek, fotósoknak. A szervező-munkában — és anyagilag is — segítséget adnak a

nagyközség gazdálkodó szer-vei. Az előadások, bemutatók, kirándulások mellett a so-cialista világnézet, az erkölcs, az életmód, a munkakultúra kérdéseinek fórumait is kö-zös erővel teremtik meg. A pedagógusoknak az ismeret-terjesztésben — a TIT nagy-községi szervezetével együtt —, a népfront aktivistáinak a honismereti mozgalom ki-szélesítésében, a KISZ-esek-nek a politikai képzés for-máit.

máinak kidolgozásában jut-hat a továbbiakban nagyobb szerep. A művelődési bizott-ság ajánlásai alapján az egyes intézmények pontosan körvonalozott tervek alapján kezdhetik meg idei tevéken-ségüket, hogy az óvodásoktól a nyugdíjasokig minden kor-csotály megtalálja Mórhal-mon önképzésének, kulturált szórakozásának, művelődé-sének alkalmas kereteit és for-máit.

# Tévedő gépek?

Egyre több vállalatnál és intézménynél vált már nél-külözhetetlen munkatársá a számítógép. Megbízható, objektív, pontos. Ritkán téved, s ha téved is, valós-tükröt tart elénk: feltárja a pontatlan adatszolgáta-tást, a vállalati szerveze-tlenséget, a belső mecha-nizmus buktatóit. Feladata az, hogy programját telje-sítse, s a gépnek nem lehet magyarázkodni az objektív nehézségekről, arról, hogy az alapadat azért hibás, mert Jolika a statisztikai osztályon — influenzás... Példák sora mutatja, hogy a rossz információ rossz eredményt ad, s ezért nem a gépet kell hibáztatni.

Egyik vállalatunk kuta-tója szép eredményt ígérő kísérletet végzett. A na-gyobb számú mintával megismételt kísérlet ered-ményeinek értékelését kül-ső vállalatnál számítógépre vitték, ahol kiderült: az eredmény nem igazolja az előzetes várakozást. Vajon miért? Csálni akart a ku-nató? Nem, de annyira az óhajtott eredményre kon-centrált, hogy akaratlanul is a kedvező eredményeket mutató tényezőkké törő-dött. A számítás közben kerekítések, a kedvezőtlen adatok figyelmen kívül ha-gyása, s még egy sor, egyébként egymás hatásá-lerontó tényező, amit a szubjektív kísérletező jóhi-ság bizonyításának szolgál-tába állított — ezek ré-vén jelezte a gép az első kedvező eredményeket.

Van olyan eset is, ami-kor a számítógép „tévedé-se” hívja fel a figyelmet egy-egy vállalati hibára. A nagyvállalat bérelszámolá-sát számítógépre vitte, s az első fizetés előtt közderült-seget váltott ki a gép jó-

szívúsága. Sokaknak nem egy, hanem két-három ha-vi fizetést utalt ki, s ha a kifizetést nem a pénztáros, hanem maga a gép végzi, megnézhetik volna a vál-lalat bankszámláját fizetés után. A bért másodjára már hagyományosan szá-mífejtek. Kiderült, a téves adatok olyan dolgozótól származtak, aki már más-kor is követett el hasonló hibát, de akkor felettese el-lenőrzés közben észrevette, s egy tollvonással kijávi-totta. Tehette, mert ismer-te a körülményeket, s tud-ta, hogy a megadott érték nem fedheti a valóságot. A gépnek viszont nem volt ilyen információja, ezért rezzenéstelenül utalta ki a két-háromszoros fizetéseket.

Az anyagszámvitel gépe-sítése is számos érdekes esetre adott alkalmat. Egy vállalatnál egyre több vegyszert rendeltek, hogy az állandó működéshez szükséges mennyiség a raktárban legyen. A számí-tógép adta ki a mind na-gyobb mennyiséget tartal-mazó „megrendeléseket”. A raktáros viszont észrevette, hogy készlete egyre jobban halmozódik, s már nincs hova tenni az újabb szá-lítmányokat. Kiderült, hogy a géphez csak a kivétele-zett anyagszámviteli adatok jutnak el, a raktár-ba érkező mennyiségekről nem kapott információt. A javított adatokkal aztán helyreállt az egyensúly.

Az említettek arra utal-nak, alaposan körül kell nézni a vállalatok házatá-ján, mielőtt átállnának egy-egy ügyviteli folyamat szá-mítógépesítésére. Hiszen a gép nem lehet elnőző, a ki-sebb-nagyobb anomáliák felett. Ez egy gépnek nem hibája, hanem erénye.

# Hús és tej

## Fejlődött az állattenyésztés

Sikeres volt a most zá-rult év az állattenyésztés-nek: előzetes számítások szerint két-három százalé-kal teljesítették túl a tervet a mezőgazdasági nagyüze-mek és a kistermelők.

Az ország szarvasmarha-állománya egy év alatt 50—55 ezer darabbal nőtt, ami hozzávetőleg 40 000-rel több, mint a tervezett. A tehénál-lomány most 15 ezerrel na-gyobb, mint 1977. elején volt. A tehénállomány növekedé-se és az átlagos tejhozam fokozódása nyomán a ter-vezettnél 150 millió literrel több tejet adtak a gazdasá-gok és a kistermelők.

A vágósertés-termelés szin-tén dinamikus fejlődött. A termelés az előző évinél 150 ezer tonnával volt na-gyobb, az éves tervelő-írányzatot pedig 60 000 ton-nával haladta meg, ugyan-olyan mértékben, mint ami-vel a középtávú terv szá-molt.

A korábbi évekhez ha-sonlóan a vágóbaromfi-ter-

melés a tervezettnél na-gyobb mértékben növekedett, legalább 10 ezer tonnával meghaladta az előirányza-tot.

## Mezőtúr jubileuma

Mezőtúron, ahol az idén emlékeznek a várossá nyil-vánítás 600. évfordulójára, hétfőn ünnepi tanácsüléssel kezdődött a jubileumi ese-ménysorozat. Az évforduló-ra művészeti hetekkel, tu-dományos ülésekkel, iro-dalmi rendezvényekkel is emlékeznek. Mezőtúron ke-vül sor a mezőgazdasági könyvhét országos megnyi-tójára.

A hétfői ünnepi tanács-ülés után a városi tanács-háza falán teleplezték a 600 éves jubileumot meg-örökítő márvány emlé-k-táblát.